

Obsah

Předmluva	11
XVI. NÁBOŽENSTVÍ STARÉ ČÍNY	13
126. Náboženské představy v období neolitu	13
127. Náboženství v době bronzové: Nebeský bůh a předkové	16
128. Příkladná dynastie: Čou	19
129. Původ a uspořádání světa	22
130. Polarity, střídání a reintegrace	25
131. Konfucius: síla rituálů	29
132. Lao-c' a taoismus	32
133. Techniky dlouhého života	38
134. Taoisté a alchymie	42
XVII. BRÁHMANISMUS A HINDUISMUS: PRVNÍ FILOSOFIE A TECHNOLOGIE SPÁSY	48
135. „Všechno je utrpení...“	48
136. Metody směřující k nejvyššímu „probuzení“	50
137. Dějiny myšlení a chronologie textů	51
138. Předsystémová védánta	53
139. Duch podle sánkhja-jógy	55
140. Smysl Stvoření: pomoci vysvobodit ducha	57
141. Význam vysvobození	59
142. Jóga: soustředit se na jeden předmět	61
143. Jógové techniky	63
144. Úloha Boha	66
145. Samádhi a „nadpřirozené síly“	67
146. Konečné osvobození	69
XVIII. BUDDHA A JEHO SOUČASNÍCI	72
147. Princ Siddhártha	72
148. Velký odjezd	74
149. „Probuzení.“ Kázání Zákona	76
150. Dévadattovo schizma. Poslední konverze. Buddha se dostává do parinirvány	78
151. Náboženské prostředí: potulní asketové	80
152. Mahávíra a „spasitelé světa“	82
153. Džinistické učení a praxe	84
154. Ádžívikové a všemocný „osud“	86

XIX. BUDDHOVO POSELSTVÍ: OD HRŮZY Z VĚČNÉHO NÁVRATU K BLAŽENOSTI NEVYSLOVITELNÉHO . . .	88
155. Muž zasažený otráveným šípem.	88
156. Čtyři „Vznešené pravdy“ a „střední cesta“	89
157. Nestálost věcí a učení o <i>anatté</i>	91
158. Cesta vedoucí k nirváně	94
159. Meditační techniky a jejich osvětlení „moudrostí“	97
160. Paradox nepodmíněného	100
XX. ŘÍMSKÉ NÁBOŽENSTVÍ: OD POČÁTKŮ K USNESENÍ O BAKCHANÁLIÍCH . . .	102
161. Romulus a posvátná oběť	102
162. „Historizace“ indoevropských mýtů	104
163. Specifické rysy římské zbožnosti	107
164. Soukromé pobožnosti: penáti, lárové, mánové	110
165. Kněžstvo, auguri a náboženská bratrstva	112
166. Jupiter, Mars, Quirinus a kapitolská trojice	115
167. Etruskové: záhady a hypotézy	118
168. Krize a katastrofy: od galské svrchovanosti k druhé punské válce.	123
XXI. KELTOVÉ, GERMÁNI, THRÁKOVÉ A GETOVÉ	128
169. Přetrvávání prehistorických prvků.	128
170. Indoevropské dědictví	130
171. Lze rekonstruovat keltský pantheon?	134
172. Druidové a jejich esoterické učení	139
173. Yggdrasil a kosmogonie starých Germánů	142
174. Ásové a Vanové. Ódin a jeho „šamanská“ moc	145
175. Válka, extáze a smrt	148
176. Ásové: Tý, Tór, Baldr	150
177. Vanové. Loki. Konec světa	153
178. Thrákové, „velcí neznámi“ dějin	156
179. Zalmoxis a „cesta k nesmrtelnosti“	160
XXII. ORFEUS, PYTHAGORAS A NOVÁ ESCHATOLOGIE . . .	164
180. Orfické mýty: kitharódos a „zakladatel iniciací“	164
181. Theogonie a orfická antropologie: stěhování a nesmrtelnost duše	168
182. Nová eschatologie	172
183. Platón, Pythagoras a orfismus	178
184. Alexandr Veliký a hellénistická kultura	183
XXIII. DĚJINY BUDDHISMU OD MAHÁKÁŠJAPY PO NÁGÁRDŽUNU	190
185. Buddhismus do prvního schizmatu	190

186. Mezi Alexandrem Velikým a Ašókou	191
187. Napětí mezi doktrínami a nové syntézy	194
188. „Cesta bódhisattvy“	197
189. Nágárdžuna a učení o universální prázdnotě	201
190. Džinismus po Mahávirovi: učenost, kosmologie, soteriologie	204
XXIV. HINDUISTICKÁ SYNTÉZA:	
<i>MAHÁBHÁRATA A BHAGAVADGÍTA</i>	209
191. Osmnáctidenní boj	209
192. Eschatologická válka a konec světa	211
193. Kršnovo Zjevení	213
194. „Vzdát se plodů svých skutků“	216
195. „Oddělení“ a „totalizace“	218
XXV. ZRÁNÍ JUDAISMU:	
OD APOKALYPSY K POVÝŠENÍ <i>TÓRY</i>	222
196. Počátky eschatologie	222
197. Ageus a Zacharjáš, eschatologičtí proroci	224
198. Čekání na mesiášského krále	227
199. Posilování zákonictví	228
200. Personifikace božské Moudrosti	230
201. Od beznaděje k nové theodiceji: <i>Kohelet</i> a <i>Ecclesiasticus</i>	232
202. První apokalypsy: <i>Daniel</i> a <i>1. Henoch</i>	235
203. Jediná naděje: konec světa	239
204. Farizejská odpověď: povýšení <i>Tóry</i>	243
XXVI. SYNKRETISMUS A KREATIVITA V HELLÉNISTICKÉ DOBĚ: PŘÍSLIB SPÁSY	247
205. Mysterijní náboženství	247
206. Mystický Dionysos	250
207. Attis a Kybelé	253
208. Isis a egyptská mystéria	258
209. Zjevení Herma Trismegista	262
210. Iniciační aspekty hermetismu	265
211. Hellénistická alchymie	268
XXVII. NOVÉ ÍRÁNSKÉ SYNTÉZY	273
212. Náboženské směry za Arsakovců (247 př. Kr. – 220 po Kr.)	273
213. Zurván a původ zla	275
214. Eschatologická úloha času	279
215. Dvě stvoření: <i>ménók</i> a <i>gétik</i>	281
216. Od Gajómarta k Saošjantovi	283
217. Mithrova mystéria	286
218. „Kdyby bylo křesťanství bývalo zastaveno...“	290

XXVIII. ZROZENÍ KŘESŤANSTVÍ	294
219. „Záhadný Žid“: Ježíš Nazaretský	294
220. Dobrá zvěst: Boží království je zcela blízko	300
221. Zrození církve	304
222. Apoštol pohanů	308
223. Esejci v Kumránu	312
224. Zničení chrámu: prodlení parúsie	317
XXIX. POHANSTVÍ, KŘESŤANSTVÍ A GNOSE V CÍSAŘSKÉ DOBĚ	320
225. <i>Iam redit et Virgo...</i>	320
226. <i>Religio illicita</i> a její útrapy	323
227. Křesťanská gnose	325
228. Učení blízka gnosticizmu	327
229. Od Šimona Kouzelníka k Valentinovi	331
230. Gnostické mýty, představy a metafory	335
231. Umučený Utěšitel	339
232. Manichejská gnose	341
233. Velký mýtus: pád a vykoupení božské duše	343
234. Absolutní dualismus jakožto <i>mysterium tremendum</i>	346
XXX. SOUMRAK BOHŮ	349
235. Hereze a orthodoxie	349
236. Kříž a strom života	352
237. Ke „kosmickému křesťanství“	355
238. Rozmach theologie	358
239. Mezi <i>Sol Invictus</i> a <i>in hoc signo vinces...</i>	361
240. Autobus, který staví v Eleusině...	364
STAV BĀDÁNÍ – Kritická bibliografie	367
Bibliografie	451
Seznam zkratk	508
Rejstřík	509
Ediční poznámka	539